

KOHTAAMO

Strategiaprojekti 2027–2029

Kuuntele – perustele – pidä lupaus

Työryhmä: pedagoginen rehtori, varhaiskasvatusjohtaja, vapaa-aikasihteeri, kouluvalmentaja

1. Strategiaprojektin lähtökohta

Vesannon kunnan vahvuus on läheisyys. Pienessä kunnassa työntekijät, luottamushenkilöt, kuntalaiset, järjestöt ja yritykset toimivat lähellä toisiaan. Tämä antaa hyvät edellytykset vuoropuhelulle, mutta toimiva kohtaaminen ei synny itsestään. Se vaatii yhteiset käytännöt, selkeän vastuunjaon ja ymmärrettävän viestinnän.

Kohtaamo-strategiaprojektissa osallistuminen, kuuleminen, päätösten perusteleminen ja sovittujen asioiden seuranta liitetään osaksi kunnan normaalia johtamista ja valmistelua. Tavoitteena ei ole rakentaa uutta hallinnollista järjestelmää, vaan parantaa nykyisiä toimintatapoja.

Vuonna 2027 painopiste on kunnan sisäisessä työssä. Kohderyhmänä ovat työntekijät ja luottamushenkilöt. Heille luodaan yhteinen Kohtaamo-toimintamalli ja käytännön välineet kohtaamiseen, osallistamiseen, päätösviestintään ja lupauksen seurantaan. Vuodesta 2028 alkaen toimintamalli avataan järjestelmällisesti kuntalaisille ja painopiste siirtyy osallisuutta lisääviin tekoihin.

Kohtaamo on ennen kaikkea toimintatavan muutos. Sen onnistuminen näkyy siinä, että kunnan sisäinen yhteistyö paranee, päätöksenteko on ymmärrettävää ja kuntalainen tietää, missä vaiheessa ja millä tavoin hän voi vaikuttaa.

2. Strateginen ydin: Luottamus syntyy kohtaamisesta

Projektin peruslogiikka on selkeä:

**Yhteinen toimintatapa → Selkeä valmistelu → Aito osallistuminen
→ Ymmärrettävät päätökset → Luottamus → Vahvempi yhteisö**

Kohtaamon ydin tiivistyy kolmeen toimintaperiaatteeseen:

Kuuntele. Tunnista, keitä asia koskee, ja ota heidät mukaan silloin, kun vaihtoehtoihin voidaan vielä vaikuttaa.

Perustele. Kerro selkeästi, mitä päätettiin, miksi päätettiin, mitä vaihtoehtoja arvioitiin ja miten saadut näkemykset vaikuttivat.

Pidä lupaus. Kirjaa sovitut tehtävät, nimeä vastuhenkilö ja seuraa etenemistä. Kerro myös, jos esitettyä asiaa ei voida toteuttaa.

3. Visuaalinen strategiakartta (toimintalogiikka)

VAHVA YHTEISÖ JA LUOTTAMUS KUNTAAN

Kuntalaiset kokevat tulevansa kuulluiksi ja ymmärtävät päätöksiä

Osallistuminen kytkeytyy valmisteluun ja palautteesta kerrotaan

Työntekijöillä ja luottamushenkilöillä on yhteiset käytännöt

Strategiakartta kuvaa etenemisjärjestyksen. Ensin kunnan oma toimintatapa tehdään yhtenäiseksi. Sen jälkeen kuntalaisille tarjotaan selkeät osallistumisen kanavat. Vaikuttavuus syntyy siitä, että osallistuminen liittyy todelliseen valmisteluun ja sen vaikutuksista kerrotaan avoimesti.

4. Kohderyhmät ja osallistumisen polku

Projektin kohderyhmät etenevät vaiheittain:

- Vuosi 2027: kunnan työntekijät ja luottamushenkilöt.
- Vuodesta 2028: kuntalaiset: lapset ja nuoret, työikäiset ja perheet, ikääntyneet; yhteisöt ja yritykset.

Osallistumisen polku tehdään näkyväksi:

Tieto valmistelusta → Mahdollisuus osallistua → Näkemysten kokoaminen
→ Vaikutus valmisteluun → Päätös ja perustelut → Palaute ja seuranta

Osallistumistavat valitaan asian ja kohderyhmän mukaan. Digitaalisten kanavien rinnalla säilytetään kasvokkaiset ja tarvittaessa paperiset osallistumistavat. Lapset ja nuoret tavoitetaan erityisesti koulun, varhaiskasvatuksen ja nuorisotoimen kautta. Ikääntyneiden osallistumista tuetaan yhteistyössä järjestöjen ja palvelujen kanssa.

5. Keskeiset strategiset valinnat

Yhteinen toimintatapa rakennetaan ensin organisaation sisällä. Vuoden 2027 työ kohdistuu työntekijöihin ja luottamushenkilöihin. Ilman yhteistä käytäntöä kuntalaisosallistuminen jää helposti irralliseksi kyselyiksi ja tapahtumiksi.

Osallistuminen tapahtuu ennen päätöstä. Valmistelussa tunnistetaan asiat, joissa näkemyksillä voidaan aidosti vaikuttaa ratkaisuihin.

Päätökset perustellaan ymmärrettävästi. Merkittävistä päätöksistä kerrotaan päätös, perusteet, arvioidut vaihtoehdot, saatu palaute ja seuraavat vaiheet.

Lupaukset kirjataan ja niiden etenemistä seurataan. Kohtaamisissa sovitut tehtävät eivät jää keskustelun varaan. Jokaiselle tehtävälle nimetään vastuu ja aikataulu.

Osallistumisen vaikutuksesta kerrotaan. Kuntalaisille kerrotaan, mitä palautetta saatiin, miten se vaikutti ja mitä ei voitu toteuttaa.

Viestintä kuuluu kaikille. Valmistelijat, esihenkilöt ja luottamushenkilöt vastaavat oman roolinsa mukaisesti siitä, että kunnan työ ja päätöksenteko avautuvat ymmärrettävästi.

6. Konkreettiset toimenpiteet ja vastuulliset

2027 – yhteinen toimintatapa työntekijöille ja luottamushenkilöille

Kohtaamo-toimintamalli

Laaditaan yhden sivun ohje: milloin kuullaan, miten perustellaan, miten sovitut asiat kirjataan ja miten niistä viestitään.

Henkilöstön ja luottamushenkilöiden valmennukset

Järjestetään tunnistettuun tarpeeseen perustuen käytännön valmennukset kohtaamisesta, keskustelun ohjaamisesta, selkeästä kielestä ja osallistumisen kytkemisestä valmisteluun.

Yhteinen muistio- ja lupaseuranta

Otetaan käyttöön vakiorakenne työpajoihin, kuulemisiin ja keskusteluihin. Muistioon kirjataan näkemys, sovittu tehtävä, vastuu, aikataulu ja eteneminen.

Päätösviestinnän malli

Luodaan ”Miksi näin päätettiin?” -rakenne ja kokeillaan sitä valituissa merkittävissä päätöksissä.

Osallistumisen ja viestinnän vuosikello

Kootaan valmistelun, kyselyjen, kuulemisten ja päätösviestinnän aikataulut yhteiseen vuosikelloon.

Verkkosivujen ja intran kehittäminen

Parannetaan valmistelussa olevien asioiden, päätösten ja sisäisten ohjeiden löydettävyyttä.

Kärkiprojektin ydintiimin muodostavat kunnan esihenkilöt. Kärkiprojektin vastuuhenkilönä toimii kunnanjohtaja.

2028 – kuntalaisosallisuus käytäntöön

Osallistumisen vuosikello kuntalaisille

Kunnan verkkosivuille kootaan tieto valmistelussa olevista asioista, kyselyistä, kuulemisista, tapahtumista ja vaikuttamisen tavoista.

Kuntalaiskyselyjen toimintamalli

Toteutetaan vuosittain suunniteltuja, lyhyitä kyselyjä. Tuloksista ja niiden vaikutuksista julkaistaan yhteenveto.

Lasten ja nuorten osallistumismalli

Kytetään kuuleminen nuorisovaltuuston toimintaan. Käytetään myös video- ja verkkopohjaisia tapoja.

Vastuu: Sivistystoimi ja nuorisotoimi

Saavutettavat osallistumistavat

Digitaalisten kanavien rinnalle tarjotaan kasvokkaisia ja tarvittaessa paperisia tapoja. Tilaisuuksissa huomioidaan esteettömyys ja selkeä kieli.

Vastuu: Kaikki toimialat

Osallistumisvaikutuksen arviointi

Merkittävissä asioissa kirjataan, keitä kuultiin, mitä palautetta saatiin ja miten palaute vaikutti valmisteluun.

Vastuu: Asian valmistelija

2029 – arviointi ja vakiinnuttaminen

Arvioidaan Kohtaamo-toimintamallin vaikutukset henkilöstön, luottamushenkilöiden ja kuntalaisten kokemuksiin. Päätetään, mitkä käytännöt vakiinnutetaan, mitä muutetaan ja mistä luovutaan.

Vastuu: Kunnan johto, hallinto, toimialat ja luottamushenkilöt

7. Arvioidut kustannukset ja päätöksenteko

Kohtaamo toteutetaan pääosin osana kunnan normaalia työtä. Suurin resurssitarve muodostuu henkilöstön työajasta. Erillisiä kustannuksia voi syntyä valmennuksista, tilaisuuksista, viestintäsisällöistä, saavutettavista materiaaleista ja mahdollisista digitaalisista osallistumISRatkaisuksista.

Kustannukset tarkennetaan vuosittaisen toteutussuunnitelman yhteydessä. Mahdollisista hankinnoista ja määrärahoista päätetään kunnan hallintosäännön ja talousarvion mukaisesti.

8. Mittarit ja seuranta

Vuosi 2027: sisäisen toimintatavan käyttöönotto

- Kohtaamo-toimintamalli on hyväksytty ja otettu käyttöön.
- Yhteinen muistiorakenne ja lupausseuranta ovat käytössä.
- Päätösviestinnän mallia on kokeiltu valituissa asioissa.
- Henkilöstön ja luottamushenkilöiden kokemus toimintamallin selkeydestä.

Vuodet 2028–2029: kuntalaisosallisuus ja vaikutukset

- Osallistumisen vuosikello on julkaistu ja sitä päivitetään.
- Kyselyihin, tilaisuuksiin ja muihin osallistumistapoihin osallistuneiden määrä ja kohderyhmät.
- Niiden valmisteluasioiden määrä, joissa osallistumisen vaikutus on kuvattu.
- Kuntalaisten kokemus tiedonsaannista, kuulluksi tulemisesta ja vaikutusmahdollisuuksista.
- Sovittujen tehtävien toteutumisaste ja niistä viestiminen.

Ydintiimi kokoaa seurannan vähintään kerran vuodessa ja raportoi etenemisestä kunnanhallitukselle. Mittareita käytetään toiminnan suuntaamiseen, ei yksittäisten työntekijöiden arviointiin.

9. Kytkeä Vesannon brändiin: Vesannon voima syntyy ihmisistä

Kohtaamo tekee Vesannon brändilupauksesta käytännön toimintaa. Vesannon voima näkyy siinä, että ihmisillä on tilaa kysyä, osallistua, olla eri mieltä ja tulla kuulluksi. Pienen kunnan läheisyys muuttuu vahvuudeksi, kun kohtaaminen on suunnitelmallista ja sovituista asioista pidetään kiinni.

- Vesannon voima näkyy kunnioittavassa keskustelussa.

- Vesannon voima näkyy ymmärrettävässä päätöksenteossa.
- Vesannon voima näkyy siinä, että erilaiset osallistumistavat ovat aidosti käytettävissä.
- Vesannon voima näkyy siinä, että palautteen vaikutuksista kerrotaan.

10. Vaikutukset henkilöstöön ja organisaatioon

Vuoden 2027 toteutus edellyttää johdon tukea, toimialojen välistä yhteistyötä ja aikaa yhteisten käytäntöjen harjoitteluun. Kohtaamo ei ole erillinen viestintähanke, vaan johtamisen, valmistelun, luottamushenkilötyön ja viestinnän yhteinen toimintamalli.

- Esihenkilöt vastaavat siitä, että toimintamalli otetaan käyttöön omilla toimialoilla.
- Valmistelijat tunnistavat osallistumisen tarpeen ja kuvaavat saadun palautteen vaikutuksen.
- Luottamushenkilöt käyttävät yhteisiä periaatteita keskustelussa ja päätösten perustelemisessa.
- Hallinto ylläpitää yhteisiä pohjia, vuosikelloa ja lupausten seuranta.
- Viestintä tukee selkeää päätösviestintää ja osallistumismahdollisuuksien löydettävyyttä.

Toimintamallin tulee olla riittävän kevyt. Jos kirjaaminen ja seuranta koetaan erilliseksi lisätyöksi, käytäntö ei vakiinnu. Siksi työvälineet liitetään olemassa oleviin valmistelu- ja viestintäprosesseihin.

11. Johtopäätös, itsearviointi ja eteneminen päätöksenteossa

Kohtaamo vahvistaa Vesannon kunnan sisäistä yhteistyötä, kuntalaisten osallisuutta ja päätöksenteon ymmärrettävyyttä. Etenemisjärjestys on tietoinen: vuonna 2027 rakennetaan yhteinen toimintatapa työntekijöille ja luottamushenkilöille. Vuodesta 2028 toimintamalli näkyy kuntalaisille suunnatuissa osallistumisen teoissa.

Projektin vahvuus on käytännöllisyys. Toimintaa voidaan kehittää nykyisissä rakenteissa ilman raskasta uutta organisaatiota. Avoimia kysymyksiä ovat henkilöstön käytettävissä oleva työaika, mahdollisten hankintojen tarve, digitaalisten ratkaisujen laajuus ja mittareiden lähtötaso. Nämä tarkennetaan vuosittaisessa toteutussuunnitelmassa.

Vuosittaisessa itsearvioinnissa vastataan kolmeen kysymykseen:

1. Mitä teimme paremmin kuin edellisenä vuonna?
2. Missä emme onnistuneet?
3. Mitä muutamme seuraavana vuonna?

Kohtaamo on onnistunut, kun kunnan työntekijät ja luottamushenkilöt toimivat yhteisten periaatteiden mukaan ja kuntalainen voi sanoa: tiedän, mitä kunnassa valmistellaan, tiedän miten voin vaikuttaa, ymmärrän päätösten perusteet ja saan tietää, mitä palautteelleni tapahtui.

Toimenpide- ja etenemistaulukko

Toimenpide	Toteuttamisv uosi	Kohderyhmä	Vastuu	Päätöksenteko	Kustannus / resurssi
Kohtaamo-toimintamalli	2027	Työntekijät ja luottamushenkilöt	Kunnan johto ja hallinto	Kunnanhallitus	Työaika
Henkilöstön ja luottamushenkilöiden valmennukset	2027	Työntekijät ja luottamushenkilöt	Kunnan johto, hallinto ja toimialat	Talousarvion ja toimivallan mukaisesti	Työaika, mahdollinen koulutushankinta
Yhteinen muistiorakenne ja lupauseuranta	2027	Työntekijät ja luottamushenkilöt	Hallinto	Viranhaltijapäätös / käyttöönotto	
Päätösviestinnän malli ja pilotti	2027	Valmistelijat ja luottamushenkilöt	Valmistelijat, luottamushenkilöt ja viestintä	Viranhaltijavalmistelu	Viranhaltijoiden ja päättäjien aikaresurssi
Osallistumisen ja viestinnän vuosikello	2027	Työntekijät ja luottamushenkilöt	Hallinto, viestintä ja toimialat	Viranhaltijavalmistelu	Työaika
Verkkosivujen ja intran kehittäminen	2027–2028	Työntekijät, luottamushenkilöt ja kuntalaiset	Viestintä ja hallinto	Talousarvion ja toimivallan mukaisesti	Työaika, mahdollinen tekninen hankinta
Osallistumisen vuosikello kuntalaisille	2028	Kuntalaiset	Hallinto ja viestintä	Viranhaltijavalmistelu	Työaika
Kuntalaiskyselyjen toimintamalli	2028 alkaen	Kuntalaiset	Toimialat ja viestintä	Viranhaltijavalmistelu	Työaika, mahdollinen kyselyratkaisu
Lasten ja nuorten osallistumismalli	2028 alkaen	Lapset ja nuoret	Sivistystoimi ja nuorisotoimi	Toimielimen / viranhaltijan toimivallan mukaisesti	Työaika
Osallistumisvaikutuksen arviointi	2028 alkaen	Kuntalaiset ja valmistelijat	Asian valmistelija	Osana asian päätöksentekoa	
Kohtaamo-arviointi ja vakiinnuttaminen	2029	Työntekijät, luottamushenkilöt ja kuntalaiset	Kunnan johto ja hallinto	Kunnanhallitus	

Kustannukset täsmennetään vuosittain talousarvion ja toteutussuunnitelman yhteydessä. Taulukon päätöksentekotapa tarkistetaan kunnan hallintosäännön perusteella ennen asian lopullista päätöksentekoa.